

LEKTIONSTIPS 1:

En vanlig familj – fast ändå ovanlig

Läs igenom nedanstående fallbeskrivning av familjen Englund och dess medlemmar, som alla har sina individuella behov och sin individuella problematik.

Fallbeskrivning

Familjen Englund består av Carina 42 år och Bengt 45 år som är gifta med varandra sedan åtta år. De har två gemensamma barn: Olle 6 år och Lill-Kerstin 3 år. I ett tidigare äktenskap har Bengt barnen Cindy 23 år och Johan 18 år. Carinas mamma Kerstin är 68 år. Carina och Bengt bor i en mindre stad. Bengts barn från det tidigare äktenskapet bor i en grannort. Carinas mamma Kerstin bor i Stockholm.

Aktuell familjesituation:

- Carina arbetar som försäljare på ett försäkringsbolag. Hennes arbete är emellanåt mycket stressigt. Hon har sedan några år utvecklat reumatoid artrit och har ibland väldigt ont i sina händer.
- Bengt, som arbetar som gymnasielärare, håller på att vidareutbilda sig för att bli skolledare. Han studerar på halvtid och arbetar heltid. På höstarna brukar han känna sig väldigt nere och han har fått veta att det kallas för årstidsbunden depression.
- Cindy har ett arbete som lokalvårdare på en vårdcentral. Hon utför sitt arbete på natten när igen annan är där. Cindy har alldeles nyss fått diagnosen Aspergers syndrom.
- Johan har skadats i en skidolycka och har fått problem med sin hörsel. Han går sista året på gymnasiet.
- Olle kan inte vara stilla en sekund på förskolan där han går. Han har hela tiden något hyss på gång och han river ner saker när han springer runt. Personalen tror att han har ADHD.
- Lill-Kerstin kan fortfarande inte äta själv. Hon är alltid glad och skrattar mycket. Man misstänker att hon har en utvecklingsstörning.
- Kerstin har blivit darrig och stel i lederna. Vid ett besök hos husläkaren fick hon veta att det kan handla om Parkinsons sjukdom.

Uppgifter:

1. Redogör för de funktionsnedsättningar som de olika medlemmarna i familjen har.

Hjälppstruktur:

Carina	
Bengt	
Cindy	
Johan	
Olle	
Lill-Kerstin	
Kerstin	

Hjälppfrågor:

- a) Vika symtom finns?
- b) Vilka funktioner är nedsatta?

2. Beskriv vilka konsekvenser de beskrivna tillstånden kan få.

Hjälppstruktur:

Carina	
Bengt	
Cindy	
Johan	
Olle	
Lill-Kerstin	
Kerstin	

Hjälppfrågor:

- a) I vilka sammanhang kan funktionsnedsättningen innebära svårigheter?
- b) Hur påverkar svårigheterna den enskilda familjemedlemmens möjlighet att delta i olika sammanhang?

3. Hur kan de olika familjemedlemmarna påverkas av samhällets attityder?

Hjälpstruktur:

Carina	
Bengt	
Cindy	
Johan	
Olle	
Lill-Kerstin	
Kerstin	

4. Några av familjemedlemmarna kan behöva lite extra stöd när de ska kommunicera.
 - a) Vem/vilka anser du behöver extra kommunikationsstöd?
Motivera dina åsikter.
 - b) Vilka alternativa kommunikationssätt kan användas för dessa personer?

5.
 - a) Vilka anpassningar kan Carina, Bengt, Cindy och Johan behöva för att kunna fortsätta med sina dagliga aktiviteter (arbete och studier)?
 - b) Föreslå hjälpmedel och/eller stöd för var och en av dessa personer.
 - c) Vilka alternativa lösningar och/eller förbättringar kan behövas?

6.
 - a) Hur kan förskolan på bästa sätt anpassa sin verksamhet när det gäller Olles och Lill-Kerstins behov?
 - b) Föreslå hjälpmedel och/eller stöd för vart och ett av barnen.
 - c) Vilka alternativa lösningar och/eller förbättringar kan behövas?

7.
 - a) Vad kan Kerstin behöva för anpassning för att klara sitt dagliga liv?
 - b) Föreslå hjälpmedel och/eller stöd för henne.
 - c) Vilka alternativa lösningar och/eller förbättringar kan behövas?

8. Relatera begreppen funktionsnedsättning, funktionshinder, normalitet, avvikelse, diagnos, inkludering och exkludering till de olika familjemedlemmarna.

Hjälpstruktur:

Carina	
Bengt	
Cindy	
Johan	
Olle	
Lill-Kerstin	
Kerstin	

Hjälpprågor:

- Vad innebär de olika begreppen?
- Hur blir de synliga för var och en av familjemedlemmarna?

9. Tänk dig att du arbetar med de olika familjemedlemmarna.
Hur skulle du dokumentera det som är nödvändigt att veta?

Instruktion:

Detta innebär att du måste gå tillbaka till flera av dina tidigare svar och göra en sammanfattning av de fakta du presenterat där.

Hjälppstruktur:

Carina	
Bengt	
Cindy	
Johan	
Olle	
Lill-Kerstin	
Kerstin	

LEKTIONSTIPS 2:

Att vara avvikande är faktiskt helt normalt

Är du fullkomligt normal? Eller har du kanske ett barn som konstaterats vara helt normalt? Då kan du behöva vägledning. På internet kan man bland annat hitta tips och råd för föräldrar vars barn diagnostiserats som normala:

"Det normala barnet kommer vanligtvis att utveckla ett kraftigt socialt beroende av omgivningen, vilket kan göra barnet mycket mottagligt för kamrattryck. Detta kan leda till sådana oönskade beteenden som förlust av individualitet, mobbning av andra människor, intolerans och pöbelmentalitet."

På andra nätsajter kan man läsa om ett speciellt institut där man forskar om personer som lider av normalitet. Där har man kartlagt det neurotypiska syndromet. Ett troligen medfött, neurologiskt och obotligt tillstånd som kännetecknas av att man är mycket upptagen av sociala relationer och helt besatt av en önskan av att likna alla andra. Och syndromet är vanligt, visar det sig:

"Enligt Institutet för studier av de neurologiskt typiska (ISNT) kan så många som 9 625 av 10 000 vara neurotypiska", kan man läsa."

(Ur DN 2/5 2006)

Detta är en ironisk text om så kallade neurotypiska människor. Författarna kommer från en organisation för människor med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Uppgifter:

1. Läs texten och reflektera kring hur normalitet diskuteras i denna text.
2. Ta reda på hur debatten går på internet om begreppet "neurotypisk".

LEKTIONSTIPS 3:

Specialpedagogiska aktiviteter

Gå till kapitel 8 i boken. Läs om planerings- och genomförandeprocessen på sidan 214 och använd dig av de olika stegen i genomförandeprocessen samt de generella frågorna på sidan 227 för att kunna planera och genomföra specialpedagogiska aktiviteter för huvudpersonen Sven-Åke i berättelsen nedan:

Sven-Åke

Sven-Åke är 37 år och bor på ett gruppboende för personer med utvecklingsstörning. Han har diagnosen Downs syndrom, något som konstaterades när Sven-Åke var relativt nyfödd. Hans föräldrar bor i samma stad och de har regelbunden kontakt. Sven-Åke har två syskon, en bror och en syster, båda är gifta och har barn. Varje dag går Sven-Åke till en daglig verksamhet som är inrymd i ett kontorshotell. Där har han egna arbetsuppgifter, bland annat levererar han internpost till de företag som finns i byggnaden. Han är på plats fem dagar i veckan, samma tid varje dag. Sven-Åke har lärt känna några andra arbetstagare lite mer och träffar ibland någon av dem på veckosluten. Då brukar de gå på bio eller på ett fik i centrum. Hemma klarar sig Sven-Åke bra, han är särskilt förtjust i att laga mat. Han prövar gärna nya rätter, och när han hittar något han tycker om bjuder han ibland sina föräldrar på den rätten. Det får inte vara för komplicerade recept, personalen på gruppboendet brukar hjälpa till att hitta något som kan fungera. Sven-Åke kan läsa och skriva, fast det går lite långsamt, så personalen skriver ner recepten åt honom i punktform.

Aktuellt:

Kontorshotellet där Sven-Åkes dagliga verksamhet ligger kommer enligt kommunala planer att rivas. Där ska byggas bostäder, något som det är ett stort behov av i denna stad. Ingen vet vad som ska hända i framtiden, men någon har sagt att det i alla fall inte kommer att finnas någon internpost att dela ut framöver. Alla har ju numera datorer istället. Sven-Åke och hans kamrater diskuterar det här livligt på kaféet när de träffas, och alla känner sig ledsna och uppgivna eftersom ingen vet något bestämt.

Att arbeta med:

1. Vilka resurser har Sven-Åke?
2. Vad kan Sven-Åke få för nya arbetsuppgifter?
3. Hur kan man arbeta med att införa nya arbetsuppgifter för Sven-Åke?
4. Hur bör informationen se ut för att Sven-Åke ska förstå den?